

KUNINGAS SANTELIPUU

**NUORTEN
TIETOAARRE
N:o 1**

KUNINGAS SANTELIPUU

YNNÄ MUITA SATUJA
INTIAN SATUMAILTA

SUOMEKSI SOVITTANUT

K. KAJAVA

KUVITETUT

HELSINGISSA 1918
KUSTANNUS-TOIMISTO TIETO

Jyväskylässä 1918
Keskisuomalaisen kirjapainossa

Sokea, kuuro ja aasi.

Oli kerran sokea mies ja toinen kuuro mies, ja he liittyivät yhteen. Kuuro katseli ja sokea kuunteli molempain puolesta, ja he tulivat hyvin toimeen.

Eräänä päivänä saapuivat molemmat pitoihin, joissa soitettiin ja tanssittiin. Kuuro sanoi:

„Tanssi näyttää koko sievältä, mutta soitto ei ole mitään.“ Mutta sokea sanoi:

„Päinvastoin, soitto on erinomaista, mutta tanssi ei ole katselemisen arvoista.“

Sitten he lähtivät kävelemään viidakkotietä pitkin ja tapasivat aasin, joka oli karannut omistajaltaan. Tämä oli nähtävästi ollut vaatteiden pesijä, sillä aasin selässä oli suuri kumoonkäännetty pesupata.

Kuuro sanoi nyt sokealle:

„Veli, tuossa on isännätön aasi, selässään pesupata. Ottakaamme se mukaamme, se on ehkä meille hyödyksi.“

„Tehkäämme niin“, vastasi sokea.

He jatkoivat kulkuaan ajaen aasia edellään. Muutaman hetken päästä syntyi kova rajuilma. Jyrisi ja salamoï, satoi ja tuuli, ja taivas ja maa näyttivät olevan yhtenä liekinä.

„Kuinka hirveästi nuo salamat leimahtelevat!“ sanoi kuuro. „Rientäkäämme pian katon alle!“

„Salamoista ei ole paljon väliä“, vastasi sokea, mutta jyrähdykset ovat hirvittäviä. Meidän pitää etsiä suojaa niin pian kuin suinkin.“

Tien varrella oli iso rakennus, joka näytti temppeliltä. Kuuro näki sen, ja sokea ehdotti, että he menisivät sinne yöksi. He avasivat oven ja astuivat sisään, ottaen aasin patoineen mukaansa. Mutta rakennus ei ollutkaan temppeli, vaan suuren ihmissuden asunto. Ihmissusi, joka oli saalista etsimässä, palasi illalla kotiin, ja hämmästyi suuresti huomattessaan ovensa suljetuksi ja kuullessaan askeleita sisältä.

„Ahaa“, murisi se itsekseen, „siellä tuntuu olevan ihmisiä. Ne minä pian pistän poskeeni.“

Ihmissusi alkoi nyt ulvoa hirveällä äänellä, takoen suuria nyrkkejään oveen:

„Päästäkää minut sisään talooni heti paikalla, roistot! kuuletteko!“

Mutta vaikka ihmissuden ääni oli kauhea, oli sen ulkonäkö vielä kauheampi, niin että kuuro, joka katsoi ulos seinänraosta, pelästyi puolikuoliaaksi. Mutta sokea, joka oli hyvin rohkea, meni ovelle ja huusi:

„Kuka sinä olet, ja miksi jyskytät ovea kun ihmiset nukkuvat?“

„Minä olen ihmissusi, ja tämä on minun taloni“, vastasi ihmissusi. „Päästä minut heti sisään, tai tapan sinut!“

Kuuro, joka koko ajan katseli ihmissutta, vapisi

kauhusta, mutta sokea, joka ei nähnyt mitään, pysyi rohkeana ja huusi äkäisesti takaisin:

„Vai niin, sinä olet ihmissusi. Mutta minäpä olen susi-ihminen, ja se on vasta jotain se!“

„Mikä susi-ihminen?“ ulvoi ihmissusi. „En ole koskaan kuullut semmoista olevan.“

„Laittaudu heti tiehesi täältä!“ ärjäsi sokea, „äläkä siinä juonittele. Muuten sinut paha perii. Minä olen sinun isäsi, susi-ihminen.“

„Minun isänikö? En ole vielä tiennyt, että ihmis-sudet ovat susi-ihmisten poikia. Näytä minulle kasvosi!“ sanoi ihmissusi, joka alkoi jo vähän pelätä.

Sokea ja kuuro eivät tienneet mitä tehdä. Mutta viimein he raottivat ovea ja pistivät siitä ulos aasin pään. Kun ihmissusi näki sen hämärässä, ajatteli se:

„Kylläpä minun isälläni on rumat kasvot!“ Ääneensä se sanoi:

„Oh, isä susi-ihminen, sinulla on iso pää ja julmat kasvot, mutta joskus tapahtuu, että isopäisellä on pieni ruumis. Näytäppäs minulle myös ruumiisi, niin tottellen sinua.“

Silloin sokea ja kuuro vierittivät ison pesupadan kovalla kolinalla oven editse, ja ihmissusi, joka tähysteli ovenraosta, pelästyi suuresti nähdessään mustan möhkäleen kolisten ja rymisten liikkuvan hämärässä.

Se ajatteli:

„Isälläni on todellakin iso pää ja iso ruumis. Hän kyllä voisi syödä minut suuhunsa. On parasta, että lähdän tieheni.“

Mutta hän ei ollut vielä täysin vakuutettu, vaan huusi:

„Isä susi-ihminen, sinun pääsi on iso ja ruumiisi pelottava, mutta ennenkuin tottellen sinua, tahdon kuulla sinun ulvovan.“

Sokea näpisti silloin aasia korvista, ja se ulvoi kai-kin voimin: ii-aa, ii-aa! Kun susi kuuli sen mölinän, juoksi se kauhistuneena metsään.

Kuuro, sokea ja aasi viettivät nyt yönsä kaikessa rauhassa.

Varhain seuraavana aamuna herätti kuuro sokean sanoen:

„Nouse, veli, nouse! Meitä seuraa tosiaankin onni. Koko lattia on kulta- ja hopearahain ja jalokivien peitossa.“

Näin oli todella laita, sillä ihmissudella oli suunnattomat aarteet. Koko talo oli niitä täynnä.

He kokosivat yhdessä niitä niin paljon kuin jaksoivat viedä mukanaan ja sitoivat ne neljään suureen myttyyn. Sokea otti yhden mytyn, kuuro toisen, ja toiset kaksi he sälyttivät aasin selkään. Näin he lähtivät kotimatkalle.

Mutta ihmissusi, jonka he olivat pelästyttäneet pakoon, ei ollut poistunut etäälle, vaan tuijotti pensaan takaa ovea kohti nähdäkseen, minkälainen hänen isänsä oikeastaan olisi päivän valossa. Vihdoin ovi aukeni ja talosta tuli vain sokea ja kuuro mies talut-taen aasia, ja kaikilla oli isot kuormat hänen aartei-taan.

Ihmissusi joutui suunniltaan raivosta ja juoksi heti kutsumaan kuusi kumppaniaan avuksi, surmataksaan vieraat.

Kuuro näki pian tulevan vastaansa seitsemän suurta ihmissutta, joiden kynnet olivat kyynärän pituiset ja joilla oli torahampaat kuin elefantilla. Hän pelästyi niin kovasti, että saattoi tuskin liikkua. Sokea nyki häntä ja kysyi:

„Mikä sinulle on tullut, veliseni? Jos tällä lailla kuljemme, emme pääse koskaan perille.“

Kuuro sanoi: „Voi veliseni, seitsemän hirmuista ihmissutta tulee vastaamme kyynärän pituiset kynnet pystyssä. Mitä me nyt teemme?“

Sokea viittoi, että he kätkisivät aarteet pensaikkoon ja kiipeisivät itse puuhun. Tämä oli kuuron mielestä hyvä ehdotus. Hän nakkasi mytyt tiheiden pensasten keskelle ja talutti sokean korkean pähkinäpuun juurelle. Hän antoi sokean kiivetä edellä puuhun ja nousi itse perässä.

Kun ihmissudet saapuivat paikalle ja näkivät miehet istumassa puun latvassa, sanoi vanhin susista tovereilleen:

„Nouskaamme toistemme olkapäille niin yletymme heihin!“

He tekivät niin. Ihmissudet nousivat vuoronperään toistensa olalle, nojautuen puuta vasten. Viimeisenä nousi ihmissusi, joka oli kutsunut toisia avuksi. Kun kuuro katsoi lehtien lomitse maahan, näki hän muutamaa kyynärän päässä allaan ihmissuden pään. Säikähdyksissään hän tarttui sokean käsivarteen ja huusi: „Ne tulevat, ne tulevat!“ Sokea kadotti tasapainonsa ja putosi istumaan paria aikaa ylös kiipeävän seitsemännen ihmissuden olkapäille. Hän luuli pu-

... hän tarttui lujasti kiinni ihmissuden korviin ...

donneensa toisen puun oksalle ja tarttui lujasti kiinni ihmissuden korviin, luullen niitä puunhaaroiksi. Ihmissusi putosi maahan, sokea niskassaan, ja toiset kuusi ihmissutta kolisivat silloin hekin maahan yhdeksi rykämäksi. Ihmissusi, jonka niskaan sokea oli pudonnut, säikähti pahasti. Hän ei ymmärtänyt mikä kummitus sinne oli ilmestynyt häntä painamaan ja repimään hänen korviansa. Hän tarttui käsillään sokeaan, irroitti hänet niskastaan ja juoksi taakseen katsomatta tiehensä.

Toiset ihmissudet, jotka näkivät hänen pakenevan, luulivat suurenkin vaaran olevan käsissä ja juoksivat perässä minä jaksoivat.

Kuurokin laskeutui nyt puusta. He ottivat aarteensa pensaikosta ja lähtivät iloisina jatkamaan kulkuaan.

Kun he olivat päässeet lähelle kylää, sanoi kuuro sokealle:

„Jakakaamme nyt aarteet ja kätkekäämme ne tiheikköön, ettei kukaan ryöstäisi niitä meiltä! Minä laitan niistä kaksi yhtä suurta kasaa, ja sinä saat valita kumman haluat.“

„Hyvä on, tee niin“, sanoi sokea.

Mutta kuuro oli viekas mies. Hän otti ensin oman mytynsä ja kätki sen pensaikkoon, sitten aasin kantamat molemmat mytyt ja kätki ne samoin pensaikkoon. Sokean mytystä otti hän puolet aarteita ja kätki ne kuten edellisetkin. Loput hän laittoi kahdeksi yhtäsuureksi läjäksi, ja asetti toisen sokean eteen, sanoen:

„Kas tässä, veliseni, on osasi!“

Sokea tunnusteli läjää, mutta huomattessaan, miten pieni se oli, hän suuttui ja huusi, viittoen toiselle: „Sinä petät minua. Melkein koko aarten olet pitänyt itse!“

„Tunnustele itse läjiä, eivätkö ne ole yhtä suuret!“
sanoi kuuro.

Sokea ojensi kätensä ja huomasi, että toisen läjä oli yhtä pieni.

„Petturi ja varas!“ huusi hän vihan vimmassa.

Heille tuli tappelu. Sokea iski kuuroa kaikin voimin korvalle. Korvapuusti vaikutti, että kuuro sai kuulonsa takaisin. Hän iski vuorostaan sokeaa päin kasvoja, niin että tämän silmissä alkoi kipinöidä, ja katso! sokea sai näkönsä takaisin.

Tästä tulivat molemmat niin iloisiksi, että he tekivät heti sovinnon. He jakoivat aarteet uudestaan, kummallenko yhtä paljon. Sitten he lähtivät kotiinsa ja elivät siellä ystävinä kuolemaansa asti.

Prinsessa ja taikuri.

Oli kerran kuningas, jolla oli seitsemän kaunista tytärtä. He olivat kaikki hyviä ja viisaita, mutta viisain heistä oli nuorin, nimeltä Balna. Kuninkaan puoliso kuoli heidän ollessaan vielä aivan pieniä, niin että prinsessaparit saivat kasvaa ilman äidin huolenpitoa.

Prinsessat laittoivat kukin vuorostaan isälleen päivällisen, hänen ollessaan keskustelemassa neuvonantajainsa kanssa maan asioista.

Kuninkaan ylimmäinen neuvonantaja kuoli ja jätti jälkeensä lesken ja tyttären. Joka päivä kun prinsessat olivat laittamassa päivällistä isälleen, tuli neuvonantajan leski hovikeittiöön ja pyysi lainata vähän tulta liedestä. Balnan oli silloin aina tapana sanoa sisarilleen:

„Ajakaa pois tuo ilkeä vaimo! Hankkikoon hän tulta kotoaan! Mitä hänellä on täällä tekemistä?

Jos hänen annetaan yhä käydä täällä, niin saamme sitä vielä joskus katua.“

Mutta hänen sisarensa vastasivat:

„Kuinka sinä puhut, Balna? Miksemme olisi avuliaita vaimoparalle? Ottakoon hän vain tulta, jos haluaa.“

Neuvonantajan leski astui silloin lieden ääreen ja otti sieltä muutamia palavia risuja. Mutta samalla hän kenenkään huomaamatta viskasi kourallisen santaa astiaan, jossa kiehui ruokaa kuninkaalle.

Kuningas piti suuresti tyttäristään. Kun hänen mieli-ruokansa kerta toisensa perästä ilmestyivät pöytään turmeltuneina, niin hän tuli hyvin pahoilleen, sillä hän luuli, että tyttäret olivat olleet niin huolimattomia.

Hän oli kuitenkin niin hyväsydäminen, ettei tahtonut torua eikä rangaista heitä, mutta sen sijaan hän eräänä päivänä asettui keittiöön salaa katsomaan, miten tyttäret valmistsivat ruokia. Hän näki heidän suurella huolella pesevän riisiäjyviä ja asettavan ne kattilaan kiehumaan. Sitten tuli sisään neuvonantajan leski ja pyysi lainata tulta. Balna varoitti sisariaan, mutta nämä antoivat hänen mennä lieden ääreen, ja hän viskasi kattilaan kourallisen santaa, kun prinsessat katselivat toisaanne.

Kuningas vihastui suuresti. Hän käski tuoda vaimon sidottuna eteensä. Mutta viekas leski sanoi, että hän oli menetellyt näin ainoastaan päästäkseen tapamaan kuningasta. Hän osasi sovittaa sanansa niin hyvästi, että kuningas, sensijaan että olisi rangaissut häntä, otti hänet puolisoikseen. Hänestä tuli nyt kuningatar, ja hän muutti tyttärineen palatsiin asumaan.

Mutta uusi kuningatar vihasi tytärpuoliaan, ja tahtoi toimittaa heidät pois tieltä, jotta hänen oma tyttärensä

saisi yksin periä valtakunnan. Hän kohteli heitä huonosti, antoi heille vain pienen palan leipää päivässä syötäväksi ja vähän vettä juotavaksi. Prinsessat, jotka olivat tottuneet toisenlaiseen elämään, menivät nyt joka päivä äitinsä haudalle itkemään kohtaloaan. He valittivat:

„Rakas äiti, etkö näe, kuinka onnettomia me olemme? Ilkeä äitipuoli kiusaa meitä ja antaa meidän nähdä nälkää.“

Eräänä päivänä, kun he taas istuivat haudalla itkemässä, kasvoi hautakummulle heidän eteensä kaunis omenapuu, täynnä suuria, kypsiä omenia. Tytöt söivät niitä kunnes olivat kylläisiä. He eivät tästälähin enää välittäneet koskea äitipuolen antamiaan huonoon ruokaan, vaan menivät joka päivä äitinsä haudalle ja poimivat puusta mehukkaita omenia.

Mutta ilkeä kuningatar sanoi tyttärelleen:

„En ymmärrä, miten on laita. Sisaresi eivät milloinkaan kajoa ruokaan, mutta kuitenkin he pysyvät terveinä ja punaposkisina, ja ovat kauniimpia kuin sinä. Ota selvä tästä!“

Tytär alkoi nyt vartioida sisarpuoliaan. Kun he seuraavana päivänä taas lähtivät äitinsä haudalle, seurasi hän heitä. Balna sanoi sisarilleen:

„Ettekö näe, kuinka tuo tyttö vakoilee meitä? Käskekäämme hänet pois, tai hän kertoo äidilleen kaiken.“

Mutta sisaret sanoivat:

„Aina sinä olet epäluuloinen, Balna! Miten hänellä olisi sydäntä tuottaa meille ikävyyttä? Pyytäkäämme ennemmin häntä tulemaan mukaan, niin saa hänkin maistaa omenia!“

Mutta tuskin oli tyttö saanut omenan, kun hän jo juoksi äitipuolen luo ja kertoi, että tytöt käyvät joka päivä syömässä omenia äitinsä haudalla.

Ilkeä kuningatar suuttui kovasti tämän kuullessaan. Hän sulkeutui koko seuraavaksi päiväksi huoneeseensa, ja sanoi kuninkaalle sairastavansa kovaa päänsärkyä. Kuningas tuli surulliseksi ja kysyi, miten hän voisi auttaa häntä.

Kuningatar vastasi:

„Päänsärky häviää vain yhdellä keinolla. Puoliso-vainajasi haudalla kasvaa omenapuu. Hakkauta se maahan ja käske keittämään sen juuria ja oksia vedessä. Jos tällä vedellä sitten sivellään otsaani, niin päänsärkyni häviää.“

Kuningas käski palvelijansa tekemään näin ja katso! kuningattaren päänsärky katosi heti paikalla. Hän sanoi olevansa taas terve.

Kun prinsessat seuraavana päivänä saapuivat haudalle, oli omenapuu poissa, ja he alkoivat katkerasti itkeä.

Mutta haudan vieressä oli vesisäiliö, ja kun tytöt siinä istuivat itkien, näkivät he, miten säiliön vesi hyytyi isoksi kakuksi, joka täytti koko astian. Prinsessat kuivasivat kyyneleensä ja söivät makeaa kakkua kyllikseen asti. Kun he lähtivät pois, muuttui kakku taas vedeksi.

Häijy äitipuoli sanoi tyttärelleen:

„En ymmärrä tätä. Olen hävityttänyt omenapuun juurineen, mutta sisaresi eivät näy olevan yhtään pahoillaan. Ota selvä, miten asia on!“

Seuraavana päivänä, kun prinsessat istuivat syö-mässä kakkuaan, näkivät he sisarpuolensa tulevan. Balna näki hänet ensimmäisenä, ja sanoi:

„Katsokaa, tyttö tulee tuolla taas. Asettukaamme kaikki istumaan vesisäiliön reunalle, niin ettei hän näe sinne. Muuten hän kertoo kaiken äitipuolellemme.“

Mutta sisaret eivät huolineet Balnan varoituksesta,

vaan kutsuivat tytön syömään kakkua. Tuskin tämä oli saanut palasen, kun hän jo juoksi linnaan ja kertoi näkemänsä äidilleen.

Silloin kuningatar antoi vihastuneena palvelijoilleen käskyn hävittää hautakummun patsaineen ja täyttää vesisäiliön. Itse hän tekeytyi kuolemansairaaksi. Kun kuningas kysyi häneltä, voisiko hän millään keinoin saattaa hänet terveeksi, vastasi kuningatar:

„Minut voi ainoastaan yksi keino pelastaa, mutta tiedän, ettet tahdo sitä käyttää.“

Kuningas vastasi: „Pyydä, mitä ikänä tahdot, ja minä täytän sen“.

Kuningatar sanoi silloin:

„Jos tahdot pelastaa henkeni, niin täytyy sinun surmata ensimmäisen puolisosi seitsemän tytärtä ja sivellä heidän verellään ohimoitani ja käsivarttani. Silloin heidän kuolemansa tuottaa minulle elämän.“

Kuningas kävi sen kuultuaan hyvin murheelliseksi. Mutta hän ei tahtonut rikkoa lupaustaan, ja lähti senvuoksi raskain mielin etsimään tyttäriään.

Hän löysi heidät itkemässä äitinsä hävitetyllä haudalla. Silloin hän tunsi, että hänen oli mahdotonta surmata heitä. Hän puhutteli heitä ystävällisesti ja pyysi heidän tulemaan hänen mukanaan viidaksoon. Iltapäivällä, kun kuumuus oli tukahduttava, nukahtivat kaikki seitsemän prinsessaa pensaiden varjoon. Kuningas hiipi silloin pois ja jätti heidät yksinään keskelle tiheintä viidakkoa, ajatellen:

„On parempi että tytärparkani kuolevat siellä kuin että heidän äitipuolensa saa surmata heidät.“

Sitten hän ampui hirven, palasi kotiin ja siveli sen verta kuningattaren otsalle ja käsivarsiin. Silloin tuo häijy nainen luuli, että prinsessat olivat surmatut, ja sanoi tuntevansa itsensä taas terveeksi.

Sill'aikaa olivat prinsessat heränneet unestaan, ja kun he näkivät olevansa aivan yksinään tiheässä viidakossa, pelästyivät he suuresti. He alkoivat huutaa niin kovasti kun jaksoivat, toivoen isänsä olevan josakin lähistöllä. Mutta kuningas oli jo palannut linnaansa.

Nyt tapahtui, että naapurivaltakunnan kuninkaan seitsemän nuorta poikaa olivat samana päivänä lähteneet viidakkoon metsästämään. Kun he olivat paluumatkalla, sanoi nuorin prinsseistä veljilleen:

„Pysähtykää, luulen kuulevani itkua ja huutoja. Menkäämme ääntä kohti ja katsokaamme, kuka siellä on.“

Prinssit ratsastivat silloin metsän läpi ja saapuivat paikkaan, missä seitsemän prinsessaa istuivat itkemässä. Prinssit hämmästyivät suuresti heidät nähdessään, ja vielä enemmän kuullessaan heidän kohutalonsa. He päättivät kukin viedä mukanaan kotiinsa yhden prinsessoista ja ottaa hänet puolisokseen. Nuorin prinssi, komein kaikista, valitsi nuorimman prinsessan, kauniin ja viisaan Balnan.

Kun he palasivat kotimaahansa, syntyi koko valtakunnassa suuri riemu siitä, että kuninkaanpojat olivat saaneet niin kauniit puolisot.

Vuoden kuluttua sai Balna pojan, ja tämän sedät ja tädit ihastuivat niin suuresti poikaan, että oli kuin hänellä olisi ollut seitsemän isää ja seitsemän äitiä. Ei kellään toisista prinsseistä ja prinsessoista ollut lasta, niin että nuorimman prinssin ja Balnan poika julistettiin kruununperilliseksi.

He elivät kaikki onnellisina jonkun aikaa. Eräänä päivänä sanoi Balnan puoliso lähtevänsä metsästämään. Hän ratsasti pois, mutta ei palannut retkel-tään.

Hänen kuusi veljeänsä ratsastivat silloin häntä etsimään, mutta jäivät hekin sille tielleen. Prinssessat surivat katkerasti, sillä he luulivat puolisojensa saaneen surmansa.

Eräänä päivänä istui Balna yksin tuutimassa lastaan. Linnnaan tuli silloin outo, pitkä, mustapukuinen

Taikuri saapui prinsessa Balnan huoneeseen.

mies. Hän sanoi palvelijoille olevansa pyhimys, fakiiri, ja palvelijat avasivatkin silloin linnanportin hänelle.

Mutta hän ei ollutkaan fakiiri, vaan ilkeä taikuri nimeltä Rukkahaka.

Taikuri kulki palatsin läpi ja saapui prinsessa Balnan huoneeseen. Hänen mielestään prinsessa oli kaunein olento mitä hän oli eläessään nähnyt, ja hän pyysi häntä muutta mutkitta puolisosseen. Mutta Balna vastasi:

„Pelkään, että mieheni on kuollut, mutta poikani on vielä pieni. Minun täy-

tyy jäädä tänne kasvattamaan häntä, ja kun hän on tullut isoksi, on hän lähtevä maailmalle etsimään isäänsä. Taivas varjeltkoon minua koskaan jättämästä häntä!“

Silloin noita vihastui suuresti. Hän muutti prinsessan pieneksi mustaksi koiraksi ja vei hänet mukanaan, sanoen:

„Koska et tahdo seurata minua hyvällä, niin saat seurata pahalla.“

Kun noita astui ulos linnan portista, koira mukanaan, kysyivät palvelijat häneltä: „Mistä olet saanut tuon kauniin mustan koiran?“ Noita vastasi: „Sain sen lahjaksi yhdeltä prinsessoista.“ Silloin he antoivat hänen mennä sen enempää kyselemättä.

Vähän ajan päästä kuulivat Balnan sisaret pikua prinsessan huoneesta. Kun he saapuivat sinne, huomasivat he hämmästykseseen pikku prinssin olevan yksin. Balna oli kadonnut tietymättömiin.

Kuultuaan palvelijoilta fakiirin käynnistä, arvasivat he mitä oli tapahtunut. He lähettivät väkeä valtakunnan joka taholle etsimään Balnaa, mutta he palasivat tyhjin toimin. Prinsessat menettivät vihdoin kaiken toivonsa saada nähdä enää puolisoitaan, sisartaan ja hänen miestänsä. He omistivat nyt kaiken huolensa pikku prinssin kasvattamiselle.

Näin kului aika, ja Balnan poika täytti viisitoista vuotta. Eräänä päivänä kertoivat hänen tätinsä hänelle perheen surullisen kohtalon. Nuori prinssi päätti heti lähteä etsimään kadonneita vanhempiaan ja setiään.

Prinsessat tulivat hyvin surullisiksi sanoen, että nyt he kadottavat vielä hänetkin, mutta prinssi pysyi päätöksessään ja ratsasti maailmalle.

Kauan hän sai etsiä turhaan. Mutta viimein, vaellettuaan ristiin rastiin monta sataa peninkulmaa, ja miltei jo menetettyään kaiken toivonsa, saapui hän aukealle kentälle, joka oli täynnä kiviä, kallioita ja puita, ja sen keskellä oli korkeatorninen linna.

Linnan vartija tuli häntä vastaan ja sanoi hänelle: „Hyvä poikaseni, kuka sinä olet, kun uskallat tulla tälle vaaralliselle alueelle?“

Prinssi vastasi: „Minä olen kuninkaan poika, ja

olen etsimässä isääni, äitiäni ja setiäni, jotka eräs ilkeä noita on loihtinut.“ Vartija sanoi:

„Tämä maa ja tämä linna kuuluvat mahtavalle noidalle, ja jos joku suututtaa häntä, muuttaa hän hänet kiveksi tai puuksi. Kaikki nuo kivet ja puut, jotka näet, ovat kerran olleet eläviä ihmisiä, jotka hän on loihtinut. Kauan sitten tuli tänne eräs prinssi ja pian sen jälkeen hänen kuusi veljeään, ja he ovat kaikki muutetut kiviksi ja puiksi. Ja tuolla korkeassa tornissa istuu ihmeen ihana prinsessa, jota noita on pitänyt vankina monta vuotta, syystä että hän vihaa noitaa ja kieltäytyy suostumasta hänen vaimokseen.

Prinssi kertoi asiansa vartijalle ja vartija lupasi auttaa häntä. Prinssi pukeutui vartijan tyttären pukuun ja lähti linnaan.

Noita mieltäytyi häneen, ja hän pääsi yhdeksi vangitun prinsessan palvelijoista. Eräänä päivänä hän onnistui kenenkään näkemättä antamaan äidilleen kukkakimpussa sinettisormuksen, jonka hän oli saanut syntymälahjaksi ja jonka hänen äitinsä hyvin tuns. Balna huomasi silloin, että hänen poikansa oli tullut vae-puvussa häntä vapauttamaan. Hän käski toiset palvelijat pois, ja he suunnittelivat yhdessä, miten nyt menetellä. Prinssi sanoi:

„Ensimmäinen tehtävä on ottaa selville miten pitkälle noidan voima ulottuu. Ole taipuviasi hänen vaimokseen, ja ota sitten selvää, missä hänen ihmeellisen valtansa salaisuus on, onko hän kuolematon vai voidaanko hänet jollakin tavoin ottaa hengiltä.“

Balna seurasi poikansa neuvoa. Seuraavana päivänä hän kutsutti noidan luokseen. Hän sanoi, että hän nyt jo katsoo kyllin kauvan surreensa puolisoaan, ja on nyt valmis suostumaan taikurin toivomukseen. Tämä ihastui ja sanoi, että häät ovat vietettävät niin

pian kuin suinkin. Mutta prinsessa vastasi, että heidän täytyy ensin käyttää joku aika lähemmin tutustukseen toisiinsa. Hehän olivat tähän asti olleet vihoihin keskenään.

„Ja sano minulle eräs asia“, jatkoi prinsessa. „Oletko sinä todellakin kuolematon? Ennenkuin tulen puolisoaksesi, haluan tietää, voivatko mitkään vaarat uhata sinua, ja voinko minä jollakin tavoin torjua niitä.“

„Minun laitani ei ole kuten tavallisten kuolevaisten“, vastasi noita. „Kaukana, kaukana täältä, satojen tuhansien peninkulmien päässä, on laaja aarniometsä. Keskellä sen tiheikköä kasvaa kehässä joukko palmuja, ja kehän keskelle on asetettu päällekkäin kuusi ruukkua, jotka ovat täynnä vettä. Kuudennen ruukun yllä on häkki ja siinä pieni vihreä papukaija. Minun henkeni asuu tuossa linnussa. Jos se kuolee, niin täytyy minunkin kuolla.“ „Mutta“, lisäsi noita, „kukaan ei voi päästä tuohon papukaijaan käsiksi. Ensinnäkin on viidakko niin suunnattoman kaukana, toiseksi ympäröivät palmuja monet tuhannet henget, jotka olen loihtinut sinne lintua suojelemaan. Minun tähteni sinun ei tarvitse olla huolissasi, rakkaani.“

Balna kertoi pojalleen, mitä noita oli hänelle sanonut.

Vaikka äiti piti yritystä sulana mahdolltomuutena, päätti poika hetkeäkään epäilemättä lähteä tavotamaan papukaijaa käsiinsä. Hän kehotti äitiään pitämään sill'aikaa noitaa hyvällä tuulella, jottei hän aavistaisi mitään pahaa, ja viivyttämään tekosyillä häitä.

Hän ratsasti monta peninkulmaa tiettömäin erämaiden läpi, kunnes hän vihdoin tuli tiheään metsään. Hän asettui väsyneenä nukkumaan puun juurelle. Äkkiä hän heräsi suhisevaan ääneen, joka kuului hänen yläpuoleltaan. Hän katsoi ylös ja näki puussa kotkan

pesän, jossa oli kaksi poikasta. Suuri käärme kiemurteli puunruokoa pitkin pesää kohti, siepatakseen pojat. Prinssi tarttui miekkaansa ja löi käärmeen pään poikki. Samassa tulivat emäkotkat paikalle. Toinen sanoi:

„Sinä olet pelastanut poikani kuolemasta. Kun joudut hätään, niin kutsu meitä avuksesi! Jos nyt olet jonnekin matkalla, niin me viemme sinut sinne.“

Prinssi tuli hyvin iloiseksi. Hän nousi istumaan kotkien levitetyille siiville, ja nämä lensivät kauvas, kauvas metsäin ja merten taa, kunnes he saapuivat aarniometsään, jossa kasvoi kehässä palmuja ja niiden keskellä oli päällekkäin kuusi vesiruukkua.

Oli kuumien keskipäivän aika, ja kaikki palmujen ympärillä leijailevat henget olivat nukahtaneet väsymyksestä puiden juurelle. Kotkat laskeutuivat varovasti kehän keskelle, ja prinssi tempasi käteensä häkin. He olivat jo kaukana, kun henget taas heräsivät. Huomatessaan aarteensa kadonneeksi nämä päästivät rai-vokkaan tuhatäänisen ulvonnan.

Kotkat lensivät ja lensivät, kunnes he saapuivat pesälleen. Prinssi kiitti heitä palveluksesta ja jatkoi matkaansa noidan palatsia kohti. Hän istuutui kentälle palatsin eteen ja alkoi leikkiä häkissä olevalla papukaijalla. Noita näki hänet, tuli heti luokse ja sanoi:

„Poikaseni, mistä olet saanut tuon kauniin linnun? Anna se minulle!“

„Ei“, vastasi prinssi, „sitä lintua en anna kenellenkään, pidän siitä niin paljon“.

„Minä maksan sinulle hyvästi.“

„En myy sitä.“

Silloin noita alkoi pelätä ja sanoi:

„Pyydä siitä mitä vain haluat!“

Prinssi vastasi:

„Muuta jälleen ihmismuotoon ne seitsemän kuninkaan poikaa, jotka olet loihtinut kiviksi ja puiksi.“

„Se tapahtukoon!“ vastasi noita ja heilautti taikasauvaansa. Heti seisoivat Balnan puoliso ja hänen kuusi veljeään ilmielävinä kentällä.

„Anna nyt tänne pakukaijani!“ pyysi noita.

„Ei ole kiirettä! Vapauta ensin lumoista kaikki muut, jotka olet loihtinut!“

Rukkahaka heilautti sauvaansa. Kentällä syntyi nyt vilkas elämä. Missä ennen oli ollut puita, pensaita ja kiviä, siinä seisoi nyt kuninkaita, prinsskejä ja ylimyksiä komeissa puvuissaan, jotka kimaltelivat aurin-gonpaisteessa. Heidän hevosensa korskuivat, ja suuret joukot palvelijoita riensivät kukin herransa luokse.

„Anna nyt minun papukaijani!“ huusi noita.

„Ei ole kiirettä“, vastasi prinssi. „Päästä ensin prinsessa Balna vapaaksi tornista!“

Noita heilautti taas sauvaansa ja puhalsi kolmasti hopeaiseen viheltimeen. Heti avautuivat vankitornin ovet, ja Balna ilmestyi linnan pihalle. Hänen miehensä ratsasti hänen luokseen.

„Anna nyt papukaijani“, sanoi noita rukoilevasti.

„Saat sen“, vastasi prinssi ja ojensi sen hänelle.

Ihastuneena huusi Rukkahaka loihtulauseensa, jota usein käytti: „itta ragra attuda idni!“ ja tavotti kädellään pyristelevää papukaijaa. Tämä osui istah-tamaan Rukkahakan taikasauvalle, joka silloin joutui koskettamaan noidan omaa elämänvoimaa, ja taikalause, jonka hän samassa lausui, vaikutti häneen itseensä muuttaen hänet ja hänen papukaijansa kiveksi.

Hän kaatui nyt elottomana möhkäleenä maahan ja jäi siihen.

Mutta kaikki toiset olivat nyt lumoista vapaat.

Prinsessa Balna, hänen poikansa ja puolisonsa ja

kuusi tämän veljeä palasivat nyt maalleen ja elivät siellä onnellisina ja tyytyväisinä. Toiset, jotka prinssi oli vapauttanut, lähtivät myös iloisina ja kiitollisina kukin kotiinsa.

Kuningas Santelipuu.

Oli kerran kuningas ja kuningatar, ja kun he kuolivat, jäi heiltä seitsemän poikaa ja yksi tytär. Kuuden vanhimman pojan vaimot olivat hyvin häijyjä kälyään kohtaan, mutta nuorimman veljen vaimo piti hänestä ja puolusti aina häntä. Kun kuninkaan pojat olivat poissa kotoa, keksivät kälyt kaikenlaisia valheellisia juttuja heidän sisarestaan ja kertoivat ne miehilleen, kun nämä palasivat kotiin. Prinssit uskoivat enemmän vaimojaan kuin sisartaan, ja päättivät karkoittaa hänet linnasta. Hänen lähtiesään huusivat kälyt hänen jälkeensä:

„Mene matkaasi äläkä koskaan näyttäydy täällä muuten kuin Kuningas Santelipuun puolisona!

Kun kutsut meidät häihisi, niin pane meidät istumaan puutuoleille, mutta kälysi, joka pitää sinun puoltasi, jalokivituolille! Silloin uskomme sinut viattomaksi siihen, mistä sinua syytetään.“

Mutta näin he sanoivat pilkalla, sillä he tiesivät, että kuningas Santelipuu, mahtavan naapurivaltakunnan hallitsija, oli kuollut useita kuukausia sitten.

Nuorimman prinssin vaimo ei uskonut mitään pahaa

kälyparastaan. Hän hyvästeli hänet ystävällisesti ja antoi hänelle salaa runsaasti evästä mukaan.

Nuori prinsessa vaelsi surullisena metsän halki. Kun se loppui niin tuli vastaan toinen metsä, joka oli niin tiheä, että hän tuskin näki taivasta puiden lat-

Prinsessa vaelsi surullisena metsän halki.

vojen lomitse. Ei ainoatakaan ihmisasuntoa näkynyt. Näin hän kulki neljä päivää. Silloin metsä aukeni ja hän saapui suuren nelikulmaisen rakennuksen eteen. Ilta alkoi pimetä ja hänen evänsä olivat loppuneet. Prinsessa astui rakennuksen sisään. Kesellä suurta huonetta makasi marmorialustalla ylhäiseltä näyttävä henkilö. Häntä verhosi jalokivillä koristettu vaippa, joka kimalteli lamppujen heikossa valossa. Hän oli kuningas Santelipuu-vainaja, ja rakennus oli hänen hautakammionsa.

Kuningas Santelipuun äiti ja sisaret eivät voineet erota hänestä hänen

kuoltuaankaan. He rakensivat marmorisen hautakammion, johon he asettivat vainajan näkyviin, voidakseen joka päivä käydä häntä katsomassa. Merkiläisintä oli, että ruumis ei alkanut lahota, vaan pysyi yhä samanlaisena. Näytti kuin hän olisi vain nukkunut.

Prinsessa pelästyí suuresti huomattessaan, että hän oli joutunut hautakammioon. Mutta ulkona oli puhjennut hirveä rajuilma. Hänen täytyi jäädä huoneeseen. Värísten hän kyyristyi nurkkaan ja koetti nukkua.

Puolenyön aikaan hän kuuli liikettä. Hän avasi silmänsä ja näki hämmästyen vainajan nousevan pystyyn. Tämä huomasi prinsessan ja tuli hänen luoksensa kysyen:

„Kuka sinä olet?“

„Minä olen yksinäinen tyttöparka, joka olen täällä etsimässä suojaa rajuilmalta. Olen kuolemaisillani nälkään ja viluun.“

Ja sitten hän kertoi, miten hänen kälynsä olivat olleet häijyjä hänelle ja toimittaneet hänet karkoitetuksi maailmalle. Kuningas kuunteli häntä säälien ja sanoi:

„Prinsessa parka, älä pelkää! Minä pidän sinusta huolta.“

Hän kääri prinsessan ympäri kallisarvoisen vaipan, sillä tytön vaatteet olivat metsässä repeytyneet hajalle, ja vei hänet lähellä asuvan bramiinin eli papin luo, joka antoi hänelle riisiä syötäväksi. Sitten hän sanoi työlle:

„Minä olen kuningas Santelipuu. Päivisin olen kuollut, mutta joka yö herään muutamiksi hetkiksi eloon.“

Prinsessa huudahti:

„Miksi sitten asut täällä synkässä hautakammiossa? Eivätkö sukulaisesi tiedä tästä?“

Kuningas vastasi: „En voi sitä kertoa heille, sillä he alkaisivat surra yhä enemmän. Tilani on pahempi, kuin jos olisin kuollut. Minut on loihdittu, ja kenties pääsen joskus lumoista vapaaksi. Ainoastaan bramiini, joka asuu tässä lähellä, tietää asiasta.“

Hän kutsui bramiinin luokseen ja sanoi hänelle:

„Pidä hyvää huolta tästä ylhäisestä naisesta! Jos pääsen lumouksesta, niin hänestä tulee minun puolisoni.“ Näin sanoen hän vaipui taas kuolleen vuoteelleen.

Bramiini otti prinsessan majaan ja hoiti häntä hyvin. Prinsessa lepäsi koko päivän matkastaan väsyneenä. Kuningas Santelipuun äiti ja sisaret kävivät kuten joka päivä ennenkin katsomassa vainajaa, ja menivät illalla pois.

Kun kuningas taas yöllä heräsi eloon, huusi hän luokseen bramiinin ja kysyi:

„Onko prinsessa vielä täällä?“

„Kyllä“, vastasi bramiini, „hän lepää majassani. Hänellä ei ole kotia mihin mennä.“

Kuningas sanoi: „Koska hänellä ei ole kotia eikä ystäviä, niin vihi hänet puolisoseni, ellei hänellä ole sitä vastaan. Silloin hän saa kodin.“

Bramiini nouti pyhät kirjansa ja kutsui omaisensa todistajiksi. Ja nyt tuli pikku prinsessasta kuninkaan puoliso. Hän asettui asumaan bramiinin luo ja oli onnellinen. Hänellä oli kaikki mitä hän tarvitsi, ja bramiini ja hänen vaimonsa huolehtivat hänestä hyvin.

Joka päivä auringon laskettua hän meni hautakammioon ja odotti hetkeä, jolloin hänen puolisonsa heräisi henkiin.

Eräänä yönä hän sanoi kuningas Santelipuulle: „Olen onnellisempi saadessani olla sinun puolisosi ja puhutella sinua pari tuntia joka ilta, kuin jos olisin sata vuotta naimisissa jonkun elävän kuninkaan kanssa. Mutta miten riemuitsisinkaan, jos sinä kerran palaisit elämään! Miksi sinun täytyy joka päivä uudestaan kuolla? Ja miksi heräät aina kun puolennyön hetki on tullut?“

Kuningas vastasi: „Olen kadottanut pyhän taikalun, kalliin santelipuisen kaulaketjun, joka suojeli elämäni. Eräs haltiatar on varastanut sen. Kuljin kerran linnani puutarhassa, ja kohtasin siellä ihanan haltiattaren. Hän rakastui minuun ja pyysi minua puolisoekseen. Kun kieltäydyin, niin hän suuttuneena tempasi kaulastani ketjut. Samassa hetkessä kaaduin kuolleena maahan, ja minut asetettiin tähän hautakammioon. Joka yö tulee haltiatar tänne ja laskee ketjut kädestään. Silloin herään henkiin. Hän rukoulee minua taipumaan hänen pyyntöönsä, ja istuu pari tuntia odottaen suostumustani. Kun yhä kieltäydyin, niin hän ottaa vihdoinkin ketjut mukaansa ja lentää pois, ja silloin minä vaivun uudestaan kuolemaan.“

Kuningatar Santelipuu kysyi: „Eikö haltiatarta voitaisi ottaa kiinni ja riistää häneltä ketjua?“

„Ei, olen usein koettanut temmata ketjun häneltä, mutta haltiatar voi tehdä itsensä näkymättömäksi milloin vain tahtoo, niin etteivät ihmiset häntä tavoita.“

Kuningatar tuli silloin hyvin surulliseksi. Hän ajatteli: „Ehkä haltiatar jonakuna yönä lentää pois ainaiseksi, ja silloin on kaikki mennyt.“

Hänelle syntyi sitten pieni kaunis poika, mutta hänen surunsa ei haihtunut, sillä hän ajatteli, miten onnettomaksi hänen poikansa tulisi saadessaan kasvaa synkän hautakammion luona. Ja hän ehkä jäisi piankin orvoksi. Suru saattoi hänet lopulta sairaaksi.

Bramiini sanoi kuninkaalle:

„Kuningatar kuolee, ellei hän saa parempaa hoitoa kuin minä ja vaimoni voimme hänelle antaa. Salli hänen muuttaa linnaasi, äitisi ja sisartesi luokse!“

Linnan pihalla oli suuri valkea marmoripaasi, jolla kuningas Santelipuu oli usein levännyt helteisinä päivinä. Kunnioittaakseen vainajan muistoa määräsivät

hänen omaisensa, että kukaan ei saanut koskea tähän paateen, ei edes lähestyä sitä. Kuningas Santelipuu tiesi tämän. Hän sanoi:

„Sinä kuihdut täällä. Toivon, että muutat asumaan linnaani. Äitini ja sisareni ovat hyväsydämissiä, he ottavat varmaan pitääkseen sinusta huolta. Ota poikani mukaasi ja asetu istumaan marmoripaadelle, joka on keskellä linnan pihaa. Silloin he tulevat katsomaan sinua ja pyytävät sinua poistumaan. Sano silloin olevasi sairas, niin he säälivät sinua, sen tiedän varmaan.“

Kuningatar teki näin. Kuningas Santelipuun sisaret näkivät ikkunasta vieraan naisen lapsineen istuvan paadella. He lähtivät hänen luokseen ja ihmettelivät suuresti nähdessään, miten poika oli heidän veljensä ilmielävä kuva. He palasivat linnaan kertoakseen tämän äidilleen, ja päättivät ottaa naisen luokseen asumaan. Kaikki ihastuivat pieneen poikaan, joka oli niin kuningasvainajan näköinen. Heille annettiin asunnoksi pieni maja palatsin lähellä.

Kuningas Santelipuu tuli sinne joka yö tapaamaan puolisoaan ja leikkimään poikansa kanssa. Hän ei vielä tahtonut ilmaista itseään omaisilleen.

Mutta poika kasvoi isommaksi ja oppi puhumaan. Hän kertoi yhdelle kuninkaan sisarista, että heidän luokseen tulee joka yö joku puhelemaan ja leikkimään hänen kanssaan. Sisaret päättivät mennä ensi yönä katsomaan, kuka siellä käy.

Kuinka he hämmästyivätkään, kohdatessaan siellä kuolleeksi luullun veljensä! Tämän täytyi nyt kertoa heille kaikki.

Omaisten ilo jälleen näkemisestä oli suuri. Heidän hartaimpana huolenaan oli nyt koettaa saada takaisin kuninkaan kaulaketju. Mutta vaikka he kuinka miettivät, eivät he keksineet mitään keinoa.

Eräänä yönä, kun kaikki istuivat yhdessä, lensi huoneeseen näkymättöminä seitsemän keijukaista. Yksi näistä oli sama, joka oli riistänyt ketjun. Hän piti sitä nyt kädessään.

Keijut olivat ihastuneet pikku prinssiin ja leikittelivät hänen kanssaan, kuten usein ennenkin. Sillä vaikka keijut ovat näkymättömiä aikuisille, näkevät pienet lapset heidät. Keiju, jolla oli ketju kädessä, kurottautui lasta kohti ja puheli hänelle. Tämä ojensi silloin kätensä ja tarttui ketjuun. Sen lanka katkesi, ja santelipuiset helmet vierivät lattialle. Silloin keijut pelästyivät ja lensivät pois.

Mutta kuningatar riensi poimimaan helmet lattialta ja pujotti ne uudelleen ketjuksi, jonka hän asetti kuninkaan kaulalle. Kuningas oli nyt vapautunut lumouksesta, ja palasi elämään.

Iloinen uutinen levisi pian ympäri valtakunnan, ja kaikki ihmiset iloitsivat, sanoen:

„Kauvan, kauvan olemme kaivanneet nuorta kuningastamme, ja nyt on pieni lapsi saattanut hänet jälleen eloon!“

Kuningas Santelipuu päätti nyt viettää hänsä suurella loistolla. Kaikkiin maailman hoveihin lähetettiin kutsu häihin.

Myös kuningatar Santelipuun veljet vaimoineen saapuivat sinne aavistamatta, kuka kuningas Santelipuun puoliso oli. Ne kälyistä, jotka olivat olleet hänelle ilkeitä, asetettiin istumaan puutuoleille, mutta nuorin käly sai istua jalokivituolilla.

Kun kaikki vieraat olivat saapuneet, niin nuo kuusi kälyä huudahtivat:

„Mitä tämä merkitsee? Miksi me saamme istua puutuoleilla, ja tuo istuu jalokivituolilla?“

He olivat jo aikaa unohtaneet, mitä olivat sanoneet

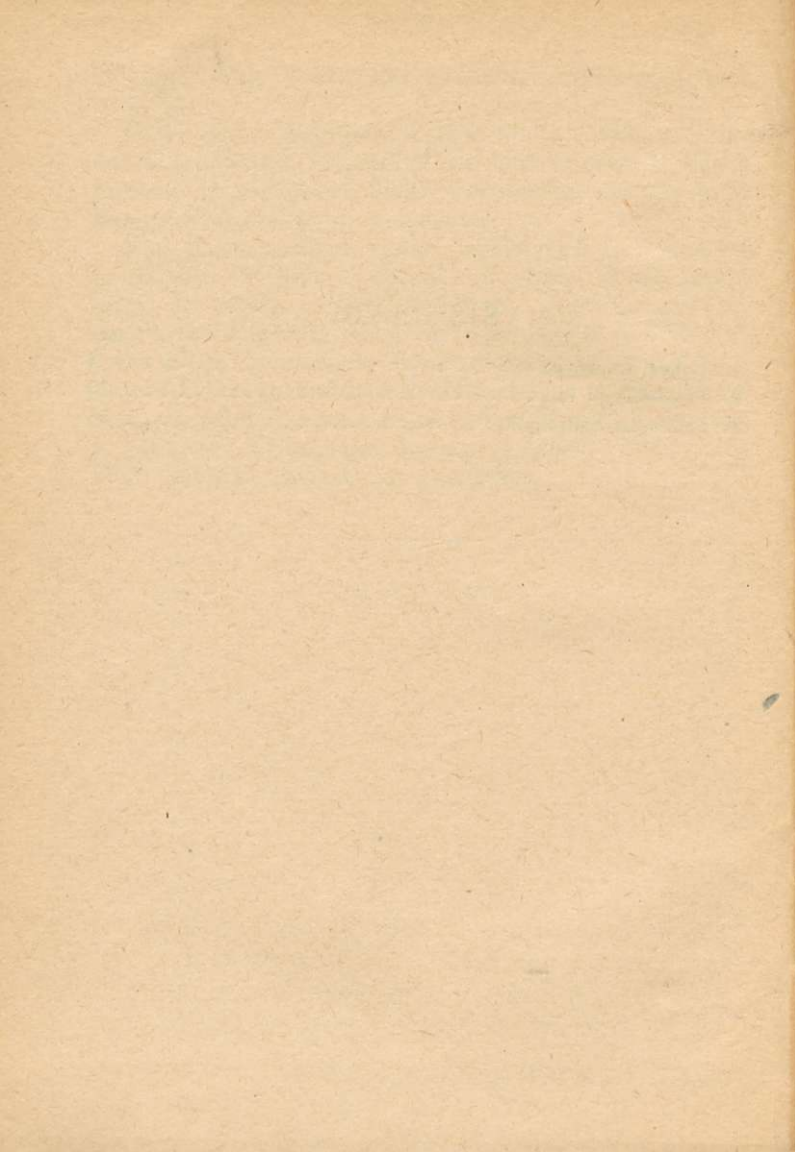
kälylleen, kun tämä lähti kotoaan, eivätkä tunteneet enää häntä.

Kuningatar Santelipuu kertoi silloin kaikkien kuullen, miten hänen kälynsä olivat karkoituttaneet hänet kotoaan ja kieltäneet häntä palaamasta muuten kuin kuningas Santelipuun puolisona.

Kun kälyt kuulivat tämän, mykistyivät he häpeästä ja pelosta. Heidän miehensä vihastuivat kuullessaan, miten he olivat vehkeilleet heidän sisartaan vastaan. Saatiin selville, että kälyt olivatkin ilkeitä haltiattaria, jotka olivat muuttuneet ihmismuotoon, ja heidät tuomittiin kaikki surmattaviksi. Niin tehtiin myös. Sitten menivät kuningattaren kuusi veljeä naimisiin nuorten ja kauniiden prinsessain kanssa, ja kaikki elivät tästä-lähin hyvässä sovussa ja onnellisina.

SISÄLLYS:

	Sivu
1. Sokea, kuuro ja aasi	3
2. Prinsessa ja taikuri	10
3. Kuningas Santelipuu	23

NUORTEN TIETOAARRE.

N:o 1.

KUNINGAS SANTELIPUU.

Satuja Intian satu-
mailta.

Suomentanut
K. KAJAVA.

Kuvitettu.

Hinta 1 mk.

Sarjaa jatketaan.
Se tulee sisältämään kuvallisia kertomuksia, laululeikkejä y.m.

Kaikenlaatuisia tieto- ja taitopuollisia kuvauksia ja neuvoja nuorisolle tullaan tässä sarjassa julkaisemaan.

H a n k k i k a a
itsellenne koko sarja sitä mukaan kuin se ilmestyy.

N:o 2.

USKOLLINEN SOTILAS.

Japanilaisia satuja.

Suomentanut
K. KAJAVA.

Kuvitettu.

Hinta 1 mk.

N:o 3.

MARS, MARS!

7 hauskaa
R. RAALAN
laululeikkiä,
koonnut kotia ja kou-
lua varten
ANNA SARLIN.

Hinta 1:25.

JOULUN AIRUT.

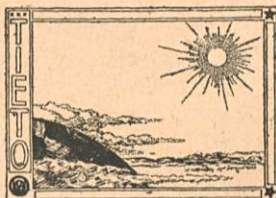
3 laulua säestyksellä.

Toimittanut
R. RAALA.

Sopiva nuorille ja vanhoille. — Joka kotiin ja kouluun hankittava.

Hinta 1 mk.

**Kustannus-
Toimisto**

**TIETO,
Helsingissä**